

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۹/۲۷

نگارگر

کدام یک مهمتر است؛ یک کشور اداره شود یا چه گونه اداره شود؟

این روز هامثلی که معلوم می شود دست اندرکاران جنگ افغانستان میخواهند شیوه اداره دیگری را بیازمایند. وقتی من از دست اندرکاران جنگ افغانستان صحبت می کنم منظورم این است که مردم افغانستان که از این جنگ غیر از زیان چیزی ندیده اند دست اندر کار نیستند. امریکا و متحدانش دست بر سینه کوفته بودند که ما جنگ را به پایان می آریم و در این جا یک شیوه خوب حکومتداری را پیاده میکنیم که مبتنی بر انتخابات آزاد؛ رای مردم؛ رعایت حقوق بشر؛ رعایت حق تحصیل زنان و مردان و خلاصه یک شیوه اداره خوب باشد که در آن ظلم کننده و زورگویی نباشد و تنها قانون بر همه یک سان حکومت کنند.

قرار بر این نبود که بدرا به بدتر و مستبد را به مستبد تر بدل کنند. آنان بیست سال جنگیدند؛ سربازان خود را به گشتن دادند؛ سربازان ما را به گشتن دادند؛ عالم عالم پول را در مرداب جنگ ریختند و اکنون رقص و پایکوبی میکنند که صلح می آید و جنگ به پایان می رسد. اما این سؤال به قدرت خود باقی است که ما فقط اداره میخواهیم یا یک اداره خوب و کارا میخواهیم. همین اکنون در دهات افغانستان طالبان از کیسه مردم و به زور نان میخورند. تفنگ بر شانه دارند و شامگاهان ده نفر دروازه یک بیچاره را که برای نان چوچ و پوچ خود حیران است تک تک میکنند که امشب طالبان کرام مهمان استند. و مردم سال هاست که معروض به زور و کلاشنیکوف بوده اند و بدبختی بزرگ این است که جنگنده هر گز تابع جنگسالار نبوده است بلکه هر دو بالای جان مردم بوده اند و هر دو منفعت مشترک داشته اند. هر دولت ممکن است اداره و اداره استبدادی داشته باشد ولی اداره خوب که مردم در آن اختیار نصب و عزل رهبران خود را داشته باشند و هیچ کس نتواند قانون را نقض و به زور خود اراده خود را بر دیگران تحمیل کند.

اگر باز فرزندان مردم را از درس و تعلیم محروم کنند و اگر باز مردم مجبور شوند که راه مهاجرت و ترک وطن را پیش بگیرند و اگر باز تجارت و قاچاق مواد مخدر ادامه داشته باشد و بالاخره اگر باز دختران خرد سال به نکاح های اجباری داده شوند و بالاخره اگر باز رقیبان قدرت طلب کشور را به ساحه های نفوذ خود تقسیم کنند و مردم در یک منطقه پاسخگویی این موضوع باشند که چرا ریش ندارند و در منطقه دیگر پاسخگویی این که چرا ریش دارند معنایش این میشود که اداره خوب هنوز وجود ندارد و باید مردم اختیار نصب و عزل حاکمیت را داشته باشند و این اختیار نباید به دست عناصر خود برگزیده ارباب حل و عقد باشد. مسأله برسر اداره نیست که بلکه برسر اداره خوب است. دست اندرکاران جنگ که اکنون اراده صلح را کرده اند باید آنچه را برای خود میخواهند برای مردم نیز بخواهند. والله اعلم بالصواب.

نگارگر ۲۹ سپتمبر ۲۰۲۰ بر منگم